

**UCHWAŁA NR XXI/191/20
RADY MIEJSKIEJ W NASIELSKU**

z dnia 29 października 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020r., poz. 713) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 poz.218) **Rada Miejska w Nasielsku uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nasielska i Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jerzy Dzięgiecki

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych Gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Mając zatem na uwadze zakres obowiązków spoczywających na Gminie należało podjąć stosowną uchwałę w tym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jaruz Łukasz

Załącznik Do Uchwały nr XXI/191/20

Rady Miejskiej w Nasielsku

z dnia 29.10.2020r.

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Nasielsku**

**Program przeciwdziałania przemocy
na lata 2021- 2025**

Spis treści:

Spis treści:.....	2
1. Wstęp	3
1.1. Metoda badawcza.....	3
2. Przemoc w rodzinie w świetle obowiązujących przepisów prawa	4
3. Definicje przemocy.....	6
4. Diagnoza problemu w rodzinie.....	9
5. Program ochrony ofiar przemocy w rodzinie	12
5.1. Cele programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz zadania	14

1. Wstęp

Przemoc stosowana wobec członków rodziny zaburza wszystkie relacje i więzi łączące rodzinę. Tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań generujących patologie, w tym przemoc domową jest nadrzędnym celem władz gminy Nasielsk.

Stosowanie przemocy wobec najbliższych zaburza funkcjonowanie zarówno samej rodziny, jak i poszczególnych jej członków. Naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga podejmowania interdyscyplinarnych oddziaływań nie tylko w stosunku do osób doświadczających przemocy w rodzinie, ale i do osób stosujących przemoc. Warto uwzględnić szczególnie ważną pozycję dziecka oraz konsekwencjach przemocy.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Nasielsk na lata 2021-2025 został przygotowany w ramach realizacji zadań własnych samorządu gminy na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dodatkowo, Program jest kontynuacją dokumentu z lat 2016-2020. Program składa się z podstawy prawnej, na której opiera się pomoc ofiarom przemocy oraz działania mające na celu przeciwdziałać poszczególnym zagrożeniom. Włączenie elementów teoretycznych dotyczących przemocy w rodzinie oraz jej skutków wzbogaca Program o treści, które mogą przysłużyć się do diagnozowania sytuacji w gminie. Program opiera się na analizie SWOT prezentującej mocne strony pomocy społecznej, słabe strony, szanse i zagrożenia. Konsekwencją analizy uzyskanych informacji było wyszczególnienie celów operacyjnych oraz poszczególnych działań, jak i zadań do realizacji oraz wskaźników. Monitorowanie Programu oraz jego ewaluacja mają przyczynić się do oceny Programu, a tym samym do wprowadzenia ewentualnych zmian.

1.1. Metoda badawcza

Do opracowania *Programu przeciwdziałania przemocy* dla Miejskiego Ośrodka

Pomocy Społecznej w gminie Nasielsk wykorzystano następujące metody badawcze:

- a) analizę materiałów zastanych, czyli informacji zgromadzonych w celach administracyjnych, udostępnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku do zaobserwowania ilości osób korzystających z pomocy MOPS oraz środków przeznaczonych do rozdysponowania,
- b) wywiady swobodne z pracownikami MOPS, umożliwiające zestawienie danych liczbowych z pracą Ośrodka i bezpośrednimi kontaktami z klientami,
- c) dane statystyczne udostępnione przez Komisariat Policji w Nasielsku, umożliwiające oszacowanie skali przemocy w rodzinie.

Zebranie powyższych danych umożliwiło stworzenie całościowego obrazu kwestii związanych z rodziną oraz stosowaną przemocą wobec członków rodziny, z którymi zmagają się dorośli oraz dzieci pochodzące z zagrożonych rodzin na terenie gminy Nasielsk.

2. Przemoc w rodzinie w świetle obowiązujących przepisów prawa

Działania realizowane w zakresie zapobiegania oraz przeciwdziałania powstawaniu przemocy w rodzinie wynikają z przepisów prawa i zawarte zostały w poniższych aktach prawnych:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (t.j. Dz. U.z 2006r Nr 200, poz. 1471 z późn. zm.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro Państwo ma obowiązek uwzględnić w swej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Przepis art. 33 Konstytucji wskazuje, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, natomiast zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczypospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy

publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. , poz. 2137) reguluje kwestie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi. Ponadto, ustawa określa:

- a) zasady działania i kompetencje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- b) zasady sprzedaży napojów alkoholowych,
- c) zasady działania izb wytrzeźwień,
- d) sposób leczenia osób nadużywających alkoholu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r, poz. 218) określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz osób ją stosujących. Zadaniem gminy w szczególności jest tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- a) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- b) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- c) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- d) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ustawa zobowiązuje osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie do niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub Prokuratury. Ponadto, Ustawa zakazuje stosowanie kar cielesnych wobec dzieci, reguluje ochronę nad

ofiarami przemocy, a co najważniejsze wprowadziła także wymóg tworzenia w każdej gminie zespołów interdyscyplinarnych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm).

Dokument traktuje pomoc społeczną przede wszystkim jako instytucję, umożliwiającą wyjście z trudnych sytuacji życiowych tym osobom, rodzinom, które nie są w stanie wykorzystać własnego potencjału, zasobów czy predyspozycji, ze względu na niemożność samodzielnego przezwyciężenia problemów w życiu codziennym.

Celem opracowanego *Programu przeciwdziałania przemocy* jest przede wszystkim przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Nasielsk. Ponadto, *Program* zakłada podniesienie skuteczności działań na rzecz osób doświadczających przemocy, a także osób stosujących przemoc wobec członków rodziny. Najważniejsze jest zniwelowanie na tyle, na ile jest to możliwe skali stosowanej przemocy w najbliższym otoczeniu. Cele zostaną zrealizowane w momencie zaangażowania całego gminnego systemu gwarantującego bezpieczeństwo mieszkańcom, a także zmagającego się z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Zadania będą podejmowane przez wszystkie gminne jednostki, instytucje, a także organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Nasielsk na rzecz rodziny oraz szeroko pojmowanego bezpieczeństwa społecznego.

3. Definicje przemocy

W myśl art. 2 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako przemoc w rodzinie należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące

cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą¹". Ustawa jako członek rodziny definiuje osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą.

Przemoc w rodzinie można definiować w różnych kategoriach, m.in. prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych.

Perspektywy postrzegania przemocy²:

- a) prawna - jest ścigana przez prawo (kodeks karny, kodeks wykroczeń),
- b) moralna - krzywdzenie osób słabszych to zło moralne (kodeks, wycucie moralne, sumienie, normy moralne przekazywane z pokolenia na pokolenie),
- c) psychologiczna – przemoc wywołująca psychiczne zjawiska, jak cierpienie, doznawanie poczucia krzywdy, bezsilność,
- d) społeczno-polityczna – przemoc na dużą skalę, grupy stosujące przemoc.

Natomiast o zjawisku przemocy mówimy wtedy, gdy zostaną spełnione cztery warunki:

- a) jest intencjonalna - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie sobie ofiary,
- b) siły są nierównomierne - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą osobą. Ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy,
- c) narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
- d) powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą

1) Definicja przyjęta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).

2. Mellibruda: Charakterystyka przemocy w rodzinie (online). [Dostęp 19.10.2020]. Dostępny w Internecie http://www.niebieskalinia.pl/przewodnik_ustawa/poradnik_-_eksperci_radza/01._Jerzy_Mellibruda.pdf.

zdolność do samoobrony³.

Skutki przemocy⁴:

- a) przemoc fizyczna – naruszenie nietykalności fizycznej – przemoc związana z intencjonalnym uszkodzeniem ciała lub zmierzająca do jego uszkodzenia. Przemoc fizyczna niesie ze sobą choroby, które są konsekwencją działań, zespół stresu pourazowego, stres, strach, lęk.
- b) przemoc psychiczna – naruszenie godności osobistej – to przemoc, w której dominują groźby i przymus. Najczęstsza przemoc, która jest trudna do udowodnienia. Zniszczenie poczucia własnej wartości i godności, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.
- c) przemoc seksualna – naruszenie intymności - to zmuszenie do aktów seksualnych wbrew woli. Do rodzaju tej przemocy zaliczamy gwałt, rozbieranie z użyciem siły, stosunek analny i oralny wbrew woli. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Skutkiem jest obniżenie samooceny i poczucia własnej wartości, obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, zamknięcie, lęk, utrata poczucia godności.
- d) przemoc ekonomiczna – naruszenie własności – przemoc ta związana jest z uzależnieniem od partnera/współmałżonka ze względu na ograniczony dostęp do środków finansowych. Osoba uzależniona zmuszona jest prosić nawet o niewielkie środki pieniężne. Ponadto, osoba to zostaje niedopuszczona do możliwości podjęcia pracy zawodowej. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby.

3. <http://www.boleslawiec.policja.gov.pl/www/index.cgi?numer=2&menu=1>

4. <http://www.niebieskalinia.info/index.php/przemoc-w-rodzinie/8-rodzaj-przemocy>

4. Diagnoza problemu w rodzinie

Przemoc występująca w rodzinie jest jedną z najpoważniejszych dysfunkcji, którą art. 207 § 1 Kodeksu karnego definiuje następująco: "przemoc w rodzinie to zamierzone wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody".

Skala zjawiska przemocy w rodzinie stale wzrasta, do głównych przyczyn najczęściej zaliczany jest alkohol. Przemoc dotyka głównie kobiety oraz dzieci, najczęściej z powodu słabości charakteryzujących tę grupę. Informacja o stosowanej przemocy dociera do Policji i MOPS lub innej służby społecznej. Policja i MOPS otrzymując zgłoszenie informują pokrzywdzonych o przysługujących im prawach oraz możliwości korzystania z pomocy i wsparcia wyspecjalizowanych instytucji. Zgłoszenie prowadzi do wizyty w domu pokrzywdzonych, stałego kontaktu z zagrożoną rodziną, rozpoznaniem skali zjawiska, a przede wszystkim motywowaniem ofiar przemocy w rodzinie do działania, w oparciu o opracowany planu pomocy.

Zjawisku przemocy domowej najczęściej towarzyszy nadużywanie alkoholu oraz liczne niepowodzenia (np. w sferze zawodowej). Niemożność poradzenia sobie ze stresującymi, niepożądanymi sytuacjami powoduje, że emocje przestają być odpowiednio rozładowane. Skala zjawiska przemocy w rodzinie jest trudna do oszacowania ze względu na niską świadomość społeczną, spowodowaną mentalnością mieszkańców oraz niechęcią do wtrącania się w sprawy rodzinne zarówno swoich bliskich, jak i otoczenia.

Tabela 8. Ilość „Niebieskich Kart”

2018	2019	2020 (do 30.09)
29	30	26

Źródło: Komisariat Policji w Nasielsku

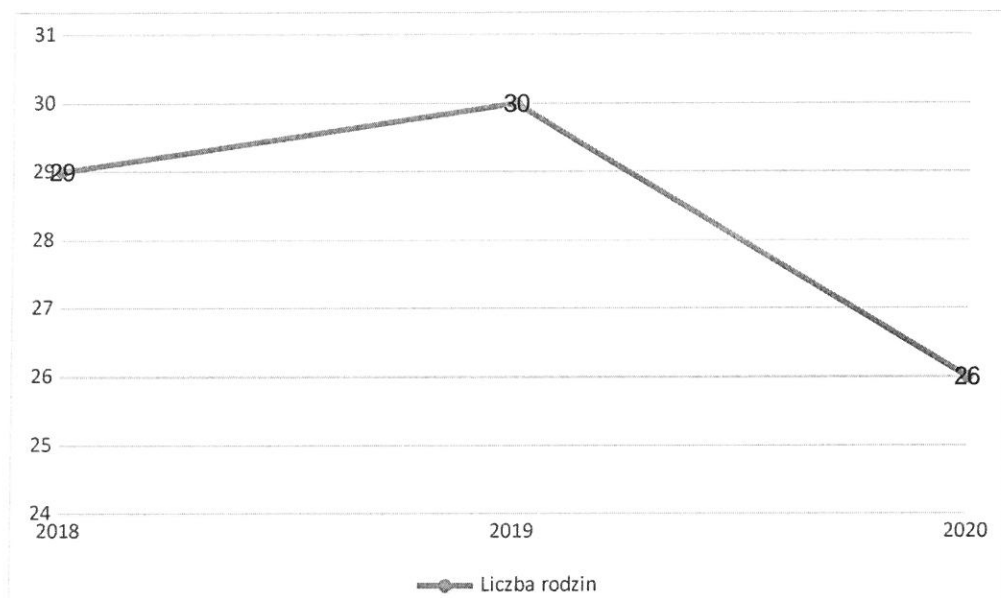
W Polsce w 2018 roku założono przeszło 93,3 tys. „Niebieskich Kart”, rok później było ich już 74, tys. Skala zjawiska przemocy w rodzinie z roku na rok

zwiększa się. w powyższej tabeli widać jak wygląda sytuacja w gminie Nasielsk. Warto zaznaczyć, że nie zawsze ilość założonych „Niebieskich Kart” oddaje stopień zjawiska przemocy w rodzinie. Bardzo często w rodzinach demonstrowana jest siła i dominacja nad domownikami, ale żadna z osób nie jest w stanie podjąć odpowiednich działań zatrzymujących oprawcę ze względu na strach przed ewentualnym następstwem. Jak podają policyjne statystyki⁵ wśród oprawców dominują głównie mężczyźni. Często to właśnie oni są również źródłem utrzymania rodziny. Zwrócenie się o pomoc w związku ze stosowaną przemocą w domu wiąże się z interwencją Policji, późniejszymi sprawami sądowymi, ewentualnym skazaniem oprawcy, co nie jest pozytywnie odbierane wśród mieszkańców niewielkich miejscowości, tym bardziej na terenach wiejskich, gdzie wciąż utrzymuje się etos oddania i trwania w małżeństwie nawet nieudanym czy dysfunkcyjnym.

W gminie skala zjawiska przemocy nie jest jeszcze ogromnym zjawiskiem. Warto jednak interweniować szybciej, niż zacznie dochodzić do tragedii. Dlatego najważniejsze jest kształtowanie w młodych osobach odpowiednich zachowań, poprzez naukę asertywnych zachowań, propagowanie zdrowych relacji między członkami rodzin, a także tworzenie warunków do wspólnego spędzania czasu. Poniższy wykres przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą MOPS ze względu na stosowaną przemoc.

Wykres 1. Rodziny objęte pomocą MOPS ze względu na stosowaną przemoc

5. <http://statystyka.policja.pl/st/wybrane-statystyki/przemoc-w-rodzinie/50863,Przemoc-w-rodzinie.html>

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku

Bardzo często wraz z przemocą pojawia się nadużywanie alkoholu. Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętych pomocą MOPS ze względu na uzależnienie od alkoholu. Nieznacznie zmienia się liczba rodzin korzystających z wsparcia.

Tabela 10. Rodziny z problemem alkoholowym korzystające z pomocy MOPS

Rok	2018	2019	2020 (styczeń-wrzesień)
Liczba rodzin korzystających z pomocy	27	20	14
Liczba osób w rodzinach	65	60	32

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku

Rodziny z problemem alkoholowym to rodziny w których choć jedna osoba zażywa alkohol w sposób, który przynosi szkody pozostałym jej członkom. Problem nadużywania alkoholu dotyczy znacznej liczby rodzin z terenu gminy. w niektórych domach jest to problem codzienny, w innych nadużywanie alkoholu ma charakter sporadyczny, okazjonalny.

Warto nadmienić, że w Polsce żyje ok. 700 tys. alkoholików, co stanowi 2% społeczeństwa. Skala tego zjawiska jest trudna do oszacowania ze względu na znaczny odsetek osób pijących ryzykownie, których jest 12%. Spożycie wynosi ponad 10 litrów czystego alkoholu na osobę. w Polsce rocznie z powodu nadużywania alkoholu umiera 10 tys. osób, 7 tys. z powodu marskości wątroby, 1,5 tys. z powodu przedawkowania i zatrucia alkoholowego i tyle samo z powodu chorób psychicznych wywołanych piciem. Jest to zatem jeden z najbardziej niepokojących problemów dotyczących nie tylko pojedyncze osoby, ale i wszystkich bliskich osoby uzależnionej.

Na terenie gminy Nasielsk działa Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nasielsku. Prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji osób uzależnionych od alkoholu, a w szczególności zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla takich osób. Jednym z poważniejszych problemów w gminie jest prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwości. w 2018 roku odnotowano 48 interwencje Policji w stosunku do osób prowadzących samochód pod wpływem alkoholu. w roku 2019 miało miejsce 40 takich interwencji, a w pierwszej połowie 2020 roku odnotowano 23 przypadków zatrzymania pojazdu prowadzonego przez osobę nietrzeźwą.

5. Program ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Stworzenie odpowiednio dostosowanego do sytuacji gminy Nasielsk *Programu przeciwdziałania przemocy* wymaga uporządkowania informacji poprzez analizę SWOT.

Analiza SWOT jest narzędziem badawczym umożliwiającym kompleksowo określić mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędnymi do zdiagnozowania obecnej sytuacji gminy oraz prognozowanych efektów. Analiza polega na zidentyfikowaniu czterech wspomnianych grup czynników, a także określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację społeczną, ekonomiczną czy gospodarczą gminy.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca instytucji odpowiedzialnych za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, - Otwartość instytucji na współpracę ze środowiskiem lokalnym, - Pomoc rodzinom zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz ustawą o pomocy uprawnionym do alimentów, - Dobra znajomość środowiska, - Przygotowany personel, - Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - Programy na rzecz pomocy rodzinom, - Programy aktywizacji, - Funkcjonowanie PCPR w Nowym Dworze Mazowieckim. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań, - Brak badań służących ocenie efektywności programów profilaktycznych, - Utrwalanie w społecznej świadomości, w tym przez media, przekonania o bezkarności przemocy, obniżenie zaufania do instytucji prawa i systemu interwencyjnego, - Brak zatrudnionego superwizora, - Dużo dokumentacji, mało czasu na pracę socjalną.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych, - Możliwość prowadzenia kampanii społecznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - Możliwość finansowania ze źródeł publicznych programów profilaktycznych i oddziaływań edukacyjno-korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc, - Możliwość ubiegania się o środki finansowe z EFS na realizację projektów systemowych z obszaru pomocy społecznej, - Możliwość korzystania z dotacji celowych, w tym na przeciwdziałanie przemocy, - Możliwość korzystania z dobrych praktyk z Polski, - Współpraca kuratorów i Policji w zakresie wzajemnego informowania się o osobach stosujących przemoc, - Coraz większa otwartość społeczeństwa na korzystanie z pomocy specjalistycznej, - Założenie grup samopomocy lub wsparcia. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak środków finansowych własnych, - Zjawisko przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, - Niechęć do podejmowania terapii, - Złożoność problemów rodzin, - Zatracanie się rodzinnych wartości, - Degradacja relacji rodzinnych, - Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych, - Wzrost agresji wśród młodzieży, - Niedostateczna w skali kraju promocja pozytywnego wizerunku małżeństwa i rodziny.

5.1. Cele programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz zadania

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Nasielsk

Cele operacyjne:

1. Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ofiar.
2. Zwiększenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Zintensyfikowanie współpracy z instytucjami i organizacjami, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Zapewnienie pomocy ofiarom przemocy
5. Badanie zjawisk związanych z przemocą w rodzinie.

Cel operacyjny 1.

Kształtowanie świadomości społecznej w zakresie przyczyny i skutków przemocy w rodzinie, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji ofiar.

Zadanie:

- a) upowszechnienie informacji na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą,
- b) udostępnianie informacji w przedmiotowym zakresie m.in. na stronach internetowych,
- c) zajęcia edukacyjno – informacyjne.

Działania:

- a) organizacja szkoleń, warsztatów w czasie trwania programu na temat przemocy oraz radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, a także informowanie uczestników programu o miejscach oferujących pomoc oraz wsparcie,
- b) opracowanie oraz dystrybucja ulotek na terenie szkół, instytucji oraz organizacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- c) przygotowanie oraz wydanie plakatu adresowanego do dzieci i młodzieży, zawierałby treści związane ze skalą przemocy oraz miejscami zajmującymi się udzielaniem pomocy.

Wskaźniki:

- a) liczba kampanii edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) liczba zorganizowanych konferencji i szkoleń edukacyjnych,
- c) liczba uczestników konferencji i szkoleń.

Cel operacyjny 2.

Zwiększenie kompetencji pracowników służb realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie:

- a) Szkolenia grup zawodowych przedstawicieli śródmiejskich służb i instytucji z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla potrzeb współpracy w zespołach interdyscyplinarnych.

Działania:

- a) szkolenie z zakresu zjawiska przemocy domowej dla personelu poszczególnych instytucji i organizacji,
- b) szkolenie z zakresu współpracy w zespołach interdyscyplinarnych, przeznaczone dla pracowników socjalnych, dzielnicowych, pedagogów.

Wskaźniki:

- a) liczba zorganizowanych konferencji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) liczba uczestników konferencji,
- c) liczba zorganizowanych szkoleń z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- d) liczba uczestników szkoleń i konferencji.

Cel operacyjny 3.

Zintensyfikowanie współpracy z instytucjami i organizacjami, działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Działania:

- a) wypracowanie procedur współpracy pomiędzy służbami na rzecz efektywnego przeciwdziałania przemocy,
- b) regularne spotkania instytucji i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy,
- c) raportowanie działań oraz bieżąca wymiana obserwacji.

Wskaźniki:

- a) liczba spotkań polegających na wymianie doświadczeń przez przedstawicieli różnych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- b) liczba osób, które uczestniczyły w spotkaniach mających na celu wymianę doświadczeń przez przedstawicieli różnych podmiotów zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Cel operacyjny 4.

Zapewnienie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

Zadanie:

- a) udzielanie pomocy psychologicznej poprzez zajęcia, warsztaty, szkolenia adresowane do każdej grupy.

Działania:

- a) grupa pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy,
- b) grupa edukacyjno-korekcyjna dla sprawców przemocy,
- c) indywidualna pomoc adresowana do ofiar przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- a) liczba uczestników zajęć, warsztatów, szkoleń,
- b) liczba uczestników grup wsparcia.

Cel operacyjny 5.**Badanie zjawisk związanych z przemocą w rodzinie.****Działania:**

- a) prowadzenie ankiet wśród mieszkańców na temat poczucia bezpieczeństwa w gminie,
- b) monitoring problemu oraz gromadzenie danych,
- c) coroczne przygotowywanie raportu ujmującego tendencje oraz zmiany w poszczególnych zjawiskach społecznych.

Wskaźniki:

- a) liczba przeprowadzonych lub zleconych badań,
- b) liczba i rodzaj opracowanych raportów lub materiałów.

5.2. Realizacja programu

Program przeciwdziałania przemocy na lata 2021-2025 zostanie wdrożony w momencie podjęcia uchwały. Jest to program otwarty, umożliwiający dostosowanie założeń oraz samych działań do zmieniającego się otoczenia, w tym bieżących potrzeb uczestników. *Program przeciwdziałania przemocy* zostanie wdrażany we współpracy ze służbami, instytucjami, organizacjami i innymi podmiotami odpowiadającymi za szeroko pojmowane bezpieczeństwo, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Nasielsk. Za realizację Programu odpowiada Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku. Ośrodek ponosi również odpowiedzialność za przeanalizowanie sygnalizowanych problemów związanych z realizacją programu, jak i potrzebę wprowadzenia zmian do przedstawionego dokumentu.

5.3. Adresaci oraz partnerzy Programu

Beneficjentami Programu przeciwdziałania przemocy opracowany dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nasielsku będą:

- a) społeczność lokalna,
- b) osoby doświadczające przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci,
 - współmałżonków lub partnerów,
 - osób starszych,
 - osób niepełnosprawnych,
- c) osoby zagrożone występowaniem przemocy w rodzinie (z tzw. grupy podwyższonego ryzyka),
- d) osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- e) świadkowie przemocy w rodzinie,
- f) instytucje oraz osoby podejmujące działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym m.in. pracowników socjalnych, kuratorów zawodowych, terapeutów, policjantów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, nauczycieli, pracowników placówek leczenia odwykowego, pedagogów, psychologów, pracowników służby zdrowia,
- g) organizacje pozarządowych.

Rolę koordynatora realizacji programu przeciwdziałania przemocy w gminie Nasielsk będzie pełnił Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nasielsku. Partnerami w realizacji Programu będą wszystkie podmioty działające na rzecz osób znajdujących się w sytuacjach kryzysowych:

- a) Gmina Nasielsk,
- b) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- c) Poradnia Uzależnień,
- d) Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,

- e) Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- f) Komisariat Policji.

5.4. Środki finansowe na realizację Programu

Realizacja Programu odbywa się w oparciu o następujące środki finansowe:

- a) budżet Gminy Nasielsk,
- b) wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- c) budżet samorządu województwa,
- d) dotacja z budżetu państwa,
- e) fundusz organizacji pozarządowych.

Uzyskane środki finansowe przekazywane są na obsługę oraz funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego. w 2020 roku na Zespół Interdyscyplinarny przekazano środki w kwocie 800, 00zł. Projekt budżetu zakłada w 2021 roku kwotę również 800zł.

6. Monitoring i ewaluacja Programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Program przeciwdziałania przemocy powinien być monitorowany na bieżąco w celu wykrywania potencjalnych nieprawidłowości oraz ich korygowania. Ponadto, bieżące analizowanie sytuacji społecznej w gminie, ze szczególnym uwzględnieniem skali przemocy umożliwi dostosowanie ewentualnych założeń do zmieniających się warunków otoczenia.

Monitoring powinien obejmować cały okres wdrażania *Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie*. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku.

Ewaluacja powinna zostać przeprowadzona rok po wdrożeniu programu oraz rok po jego zakończeniu. Dzięki temu, będzie możliwe zestawienie sytuacji sprzed realizacji poszczególnych działań oraz po wdrożeniu ich w funkcjonowanie gminy.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Jerzy Łabieniecki